

Η αγριοτριανταφυλλιά και οι χρήσεις της.

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Φωτο: rigo.gr

Η αγριοτριανταφυλλιά είναι πολυετής θάμνος πολύκλαδος και αγκαθωτός, που φθάνει σε ύψος από 1-3 μέτρα, και ανήκει στην οικογένεια των Ροδανθών (Rosaceae).

Αυτή η ομάδα φυτών βρίσκεται στις εύκρατες περιοχές και στα δύο ημισφαίρια, και υπάρχουν πάνω από 100 είδη της. Η *Rosa canina* έχει άνθη ρόδινα ή λευκά, με λίγα φύλλα και πολύ άρωμα. Τα πέταλά της είναι αραιά και ο καρπός της είναι γνωστός σαν «κυνόρροδο». Ωριμάζει αργά το καλοκαίρι προς το φθινόπωρο, και είναι τροφή για τα πουλιά και άλλα μικρά θηλαστικά.

Η αγριοτριανταφυλλιά είναι θάμνος αυτοφυής σε πλαγιές και ξέφωτα. Ο βλαστός της είναι πολύκλαδος και αγκαθωτός, τα φύλλα της λογχοειδή και οδοντωτά, οι καρποί κόκκινοι και ωοειδείς με πολλούς σπόρους, τα κυνόροδα, και άνθη λευκά ή ροζ. Ανθίζει την άνοιξη και χρησιμοποιούμενα μέρη είναι τα άνθη και οι καρποί.

Οι καρποί και τα άνθη περιέχουν μεγάλη ποσότητα βιταμίνης και γι' αυτό είναι πρώτης τάξεως αντισκορβουτικό και φάρμακο για το ραχιτισμό. Το αφέψημα θεωρείται ιδανικό τονωτικό σε λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος, στο συνάχι, την ατονία, την ανορεξία και στην δυσπεψία. Έχει στυπτικές ιδιότητες και βοηθά στην καταπολέμηση της διάρροιας και των κολικών των εντέρων.

Επίσης θεωρείται πολύ αποτελεσματικό αντισηπτικό για μολύνσεις και ερεθισμούς

των βλεφάρων και των οφθαλμών. Το αιθέριο έλαιο θεωρείται πολύ αγνό και ασφαλές για χρήση αλλά σπάνια κυκλοφορεί ανόθευτο.

Τα άνθη και οι καρποί της αγριοτριανταφυλλιάς χρησιμοποιούνται για γλυκά του κουταλιού, μαρμελάδας, σιρόπια και ζεστά ροφήματα με έξοχη γεύση.

Οι καρποί της αγριοτριανταφυλλιάς περιέχουν:

ασβέστιο

κιτρικά άλατα

κιτρικό οξύ

σίδηρο

μηλικό οξύ

νιασίνη

οργανικά οξέα

πηκτίνη

φώσφορο

ρητίνη

ζάχαρα

ταννίνη

Βιταμίνη Α

Βιταμίνη Β1

Βιταμίνη Β2

Βιταμίνη C

Βιταμίνη Ε

Βιταμίνη Κ

Βιταμίνη Ρ

Έχει δράση:

Στυπτική (μειώνει τις εκκρίσεις των βλεννογόνων και των υγρών από το σώμα).

Διουρητική (αυξάνει τον όγκο και τη ροή των ούρων και καθαρίζει το ουροποιητικό σύστημα -καθαρίζει τα νεφρά και την κύστη-εμποδίζει την κατακράτηση υγρών).

Καθαρτική (είναι ένα ήπιο διεγερτικό που προάγει τη φυσική κίνηση των εντέρων)

Θρεπτική (παρέχει τροφή μέσω των βιταμινών).

Ψυκτική (εξισορροπεί την ανώμαλη θερμότητα του σώματος, και ανακουφίζει από τη δίψα).

Τονωτική (ενισχύει και ενδυναμώνει τα όργανα ή ολόκληρο τον οργανισμό δίνοντας ένα αίσθημα ευεξίας) .

Χρήσεις :

σε λοιμώξεις του θώρακα – κρυολογήματα- βήχα – γρίπη.

συντελεί στην αποκατάσταση και θεραπεία της πνευμονικής λειτουργίας ή σε άλλες ασθένειες των πνευμόνων και του στήθους

αποβάλλει τις συσσωρεύσεις του ουρικού οξέως βοηθά στην ουρική αρθρίτιδα και σε ρευματικούς πόνους.

στην υπερβολική εμμηνόρροια, σε συσπάσεις και πόνους της μήτρας

διάρροια – δυσεντερία – στομαχικές διαταραχές

είναι αποτελεσματικό αντισηπτικό για μολύνσεις και ερεθισμούς των βλεφάρων και των οφθαλμών.

Κατάλληλο για έλκη του στόματος , εξασθενημένη μνήμη. Προάγει τη δύναμη της ανάρρωσης ,

συμπληρώνει την ανεπάρκεια της βιταμίνης C στα παιδιά ,βοηθά όταν υπάρχει γενική αδυναμία και εξάντληση .

Ακόμη τα πέταλα της άγριας τριανταφυλλιάς είναι πλούσια σε ανθοκυανίνες και αρωματικά αιθέρια έλαια. Οι καρποί είναι ευεργετικοί για την ατονία, την ανορεξία, και η διουρητική τους δράση δεν ερεθίζει τα νεφρά. Όταν υπάρχει τάση για πέτρες ή άμμο στα νεφρά μπορεί να γίνεται και προληπτική χρήση. Το κυνόρροδο είναι ένα φυσικό αντικαταθλιπτικό και αφροδισιακό. Βοηθά στην αποκατάσταση της διαταραγμένης ορμονικής ισορροπίας, και στην ακανόνιστη περίοδο. Δεν έχει παρενέργειες και μπορεί να δίνεται στα παιδιά. Ένα τσάι από θρυμματισμένους καρπούς χρησιμοποιείται για τον πυρετό. Με χρήση εξωτερική και εσωτερική είναι μια καλή θεραπεία για τη νεανική ακμή. Η Κινεζική ιατρική συνιστά το τσάι από ροδοπέταλα για τους ίδιους λόγους και για την αποκατάσταση του “τσι”. Στις μέρες μας οι καρποί αυτοί χρησιμοποιούνται πολύ λίγο, αλλά μάλλον είναι καιρός να τους γνωρίσουμε και να εκτιμήσουμε τις φαρμακευτικές τους ιδιότητες, πριν τους πατεντάρουν οι εταιρείες.

Φαρμακευτικά μέρη που χρησιμοποιούνται: τα πέταλα και τα κυνόρροδα.

Εξωτερική χρήση:

Το ροδέλαιο φτιάχνεται κυρίως από τις ποικιλίες Damasks και Gallicas και είναι πανάκριβο.

Θεωρείται πολύ αγνό και ασφαλές για χρήση αλλά συχνά κυκλοφορεί νοθευμένο από ήμερες ποικιλίες. Τρέφει κατευνάζει και επουλώνει το δέρμα. Τα πέταλα χρησιμοποιούνται σε αλοιφές για τα χέρια, τα χείλη και τα έλκη.

Το απόσταγμα από τα ροδοπέταλα το ροδόνερο, είναι στυπτικό και τονωτικό του δέρματος, κατάλληλο για λιπαρές επιδερμίδες.

Το αιθέριο έλαιο του τριαντάφυλλου έχει γλυκό και αισθησιακό άρωμα. Μπορεί και

δημιουργεί καλή διάθεση, και διώχνει το στρες. Έχει αντισηπτική και τονωτική δράση, βοηθά τις ξηρές και αφυδατωμένες επιδερμίδες με προβλήματα ραγάδων και σπασμένων αγγείων. Η χρήση του την ημέρα θα πρέπει να ακολουθείται από αντιηλιακή προστασία γιατί αυξάνει την ευαισθησία του δέρματος στην ηλιακή ακτινοβολία.

Οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται συχνότερα είναι: Η Rosa Damaskena- Η Rosa californica- Η Rosa Gallica- Rosa egalanteria – Rosa laevigata, κλπ.

Προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο.

Τα άγρια κυνόρροδα είναι διαθέσιμα σαν:

- Αποξηραμένοι καρποί στα καταστήματα βοτάνων και μπαχαρικών.
- Αιθέριο Έλαιο.
- Αποξηραμένα μπουμπούκια.
- Μαρμελάδες και γλυκό του κουταλιού.
- Ροδόνερο.

Γλυκά μπορούμε να βρούμε σε πολλούς Συνεταιρισμούς.

Το άγριο τριαντάφυλλο υπάρχει και στα Ανθοϊάματα του Bach .Το Wild Rose βοηθά όσους αισθάνονται έλλειψη ενδιαφέροντος για το παρόν. Το εκχύλισμα από κυνόρροδα και η σκόνη των καρπών σε κάψουλες κυκλοφορούν πια στα φαρμακεία *.

Τους καρπούς τους βρίσκουμε να συντροφεύουν την Echinacea σε δεκάδες σκευάσματα επίσης. Όλες οι εταιρείες τονίζουν τα οφέλη που προέρχονται από τις βιταμίνες και τα αντιοξειδωτικά όπως πολυφαινόλες και καροτενοειδή, που έχουν τα κυνόρροδα.

Μπορεί να χορηγηθούν σε οποιαδήποτε ηλικία, και δεν περιορίζεται η χρήση τους

από συνυπάρχοντα νοσήματα. Φαρμακευτικές αλληλεπιδράσεις: δεν έχουν αναφερθεί. Σε πολλές νεώτερες έρευνες διαπιστώθηκε ότι η χρήση του καρπού προκαλεί αισθητή μείωση στο πόνο και τη δυσφορία που βιώνουν άτομα που πάσχουν από ρευματοειδή αρθρίτιδα*, και ακόμη ότι το εκχύλισμα της *Rosa canina* L. αυξάνει εντυπωσιακά την αποτελεσματικότητα ορισμένων αντιβιοτικών.

Παραδοσιακή χρήση.

Η αγριοτριανταφυλλιά -και οι θεραπευτικές της ιδιότητες- ήταν γνωστή στη λαϊκή μας παράδοση. Στα νησιά του Αιγαίου και αλλού, τα χρόνια που τα τρόφιμα δεν βρίσκονταν με ευκολία, οι γυναίκες έμαθαν να εκμεταλλεύονται ότι τους έδινε η φύση και έφτιαχναν γλυκά λικέρ και ροδόνερο, που χρησιμοποιούσαν στους κουραμπιέδες και για την ομορφιά τους από άγρια και ήμερα τριαντάφυλλα. Γνώριζαν τη μεγάλη ποσότητα βιταμινών που είχαν οι καρποί, και γι' αυτό τους χρησιμοποίησαν σαν αντισκορβουτικό, και στο ραχιτισμό. Όμως η χρήση ήταν εποχιακή και όπως και σήμερα οι καρποί ήταν δυσεύρετοι.

Ο καρπός μπορεί να γίνει γλυκό του κουταλιού ή μαρμελάδα, ή να αποξηρανθεί για να γίνει τσάι. Τα κυνόρροδα δεν τρώγονται ωμά (δεν είναι τοξικός καρπός όμως κάτω από το σαρκώδες περίβλημα βρίσκονται οι σκληρές τρίχες και οι σπόροι που είναι ερεθιστικές για το πεπτικό σύστημα), και είναι ουδέτερης γεύσης σαν άγουρα φρούτα.

Οι καρποί και τα ροδοπέταλα διατηρούνται σε σκοτεινό μέρος, μακριά από υγρασία ή οσμές. Είναι καλύτερο να τους έχουμε σε χάρτινη ή πάνινη σακούλα.

Τρόπος παρασκευής / Tips :

Τσάι: Σε ένα φλιτζάνι με βραστό νερό ρίχνουμε δύο καρπούς αφού τους σπάσουμε, και το σκεπάζουμε. Το αφήνουμε να κάτσει για 10 -15 λεπτά. Σουρώνουμε και το πίνουμε. Σύμφωνα με όσα γνωρίζουμε αν βράσουμε τα κυνόρροδα η περισσότερη βιταμίνη C θα καταστραφεί. Γι' αυτό το λόγο μουλιάζουμε τα σπέρματα ή τα ροδοπέταλα για 10 λεπτά σε ζεστό νερό και πίνουμε μέχρι δύο φλιτζάνια την ημέρα. Το ρόφημα δεν έχει κάποια ιδιαίτερη γεύση, έτσι μπορούμε να βάλουμε λεμόνι, ή να το αρωματίσουμε με κάποιο άλλο μπαχαρικό που βρίσκεται στην κουζίνα μας.

Ροδέλαιο*: Σε καθαρό γυάλινο σκεύος προσθέτουμε μιάμιση κούπα παρθένο ελαιόλαδο. Στο λάδι θα προσθέσουμε τα φρεσκομαζεμένα ροδοπέταλα έτσι ώστε να το καλύπτουν. Τα αφήνουμε να σταθούν για 24 ώρες.

Στραγγίζουμε το λάδι σε άλλο δοχείο με τουλουπάνι και πιέζοντας τα ροδοπέταλα. Τα πετάμε και στο λάδι προσθέτουμε άλλα φρέσκα. Επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία μέχρι να πάρουμε την ένταση του αρώματος που επιθυμούμε.

Μια άλλη μεθοδος με οινόπνευμα(όχι αυτό που χρησιμοποιούμε για εντριβές) Σε ένα

φλιτζάνι μη αρωματισμένης βότκας βάλτε πέταλα, φύλλα ή και αγκάθια τόσα ώστε να καλυφτεί το υγρό. Αφήστε να σταθεί για 2 εβδομάδες. Σουρώστε σε τουλπάνι πιέζοντας τα υλικά. Τώρα έχετε φυσικό άρωμα τριαντάφυλλου αλλά υπάρχει κι ένα ακόμα κολπάκι...

Καταψύξτε το υγρό για 24 ώρες. Το λάδι παγώνει, το οινόπνευμα όχι. Βγάλτε λοιπόν προσεκτικά το έλαιο και φυλάξτε το σε ένα κουτάκι που να κλείνει ερμητικά. Κρατήστε το οίνοπνευμα(χικ!**)για επόμενη χρήση. Δεν είναι φυσικά η ευκολότερη μέθοδος, αλλά δίνει ένα σχεδόν παρθένο αιθέριο έλαιο.

Καλλιέργεια

Το φυτό δεν καλλιεργείται συχνά. Λίγες ποικιλίες έχουν δημιουργηθεί, μία από τις οποίες δε φέρει αγκάθια. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ρίζα πάνω στην οποία εμβολιάζονται καλλιεργημένες ποικιλίες. Γενικά καλλιεργείται όπως μια τριανταφυλλιά, αλλά υπάρχουν κάποιες σημαντικές διαφορές. Το κλάδεμα θα πρέπει να γίνεται μόνο στους άρρωστους, τραυματισμένους, κατεστραμμένους ή σ'αυτούς που ξεφεύγουν πολύ απ'το σχήμα βλαστούς. Αυτό γιατί οι αγριοτριανταφυλλιές όπως και πολλές παλιές καλλιεργημένες ποικιλίες, ανθίζουν μόνο σε βλαστούς της προηγούμενης χρονιάς και η μερική αφαίρεσή τους θα επηρεάσει αρνητικά την ανθοφορία. Επίσης, το φυτό ανθίζει μόνο μια φορά το χρόνο, έτσι τα μαραμένα άνθη δε θα πρέπει ν'αφαιρεθούν, ώστε να ωριμάσουν σε καρπούς. Το φυτό χρειάζεται στήριξη σε πέργκολα, δέντρα κλπ. Σε σχέση με πολλές καλλιεργημένες ποικιλίες, η αγριοτριανταφυλλιά είναι ανθεκτικότερη σε ασθένειες και προσβολές από έντομα. Ο πολλαπλασιασμός από σπόρο δεν προτιμάται, επειδή οι σπόροι αργούν πολύ να βλαστήσουν (έως και δύο χρόνια). Περισσότερη επιτυχία έχουν τα μοσχεύματα, τα οποία μπορούν να παρθούν είτε ως μοσχεύματα ημιώριμου ξύλου με ένα μικρό κομμάτι ξύλου και φλοιού από το γονικό βλαστό το καλοκαίρι, είτε ως ώριμο ξύλο μήκους 20-25 εκατοστών το φθινόπωρο. Τα μοσχεύματα θα πρέπει να φυτευθούν σ'ένα προστατευμένο μέρος μέχρι ν'αρχίσει η ανάπτυξή τους. Τον πρώτο χρόνο τα φυτά μπορεί να μην αναπτυχθούν πολύ. Επίσης πολλαπλασιάζεται με διαίρεση των παραφυάδων το χειμώνα και φύτευση στην οριστική θέση ή καταβολάδες που παίρνουν 1 χρόνο ώσπου να ριζώσουν. Από το 2004 καλλιεργούνται κάποια στρέμματα μς ρόδα στους Νομούς Κοζάνης και Γρεβενών και υπάρχει ζωηρό ενδιαφέρον για νέες φυτεύσεις και νέα μέλη στο συνεταιρισμό.

«Σώπασε συ αγάπη μου, μα ο κόσμος
δεν εχάθη και με τα βότανα τση γης
γιατρεύονται τα πάθη»
Κρητική μαντινάδα

Πηγές:amazonsday.blogspot.gr- [.back-to-nature.gr](http://back-to-nature.gr)